

IZ NAŠIH KRAJEV

JANEZ GALLOB TRUPI-FRANCE: Predstavljena knjiga spominov *Nekje med zemljo in nebesi*

Vojne je konec, začenja se novo življenje

Pri Prangarju v Zmotičah je bila na mizi pred polno dvorano fotografija Lojza Galloba. Na njej pa knjiga njegovega očeta Janeza Galloba. Na začetku večera je veljal kratek spomin Lojzu Gallobu, ki si je želel, da bi kdaj izšla knjiga njegovega očeta. Knjigi je napisal predgovor, samo šestnajst dni pred svojo smrtjo, še prej pa je bil na Mohorjevi založbi, da uredi vse potrebno za izid knjige v obeh deželnih jezikih.

Pevska skupina Praprotnice je dala predstavitvi knjige primeren okvir s pesmimi, ki so podkrepile vsebino spominov na svetovni vojni, še posebej na drugo svetovno vojno. V imenu Mohorjeve založbe je spregovoril urednik Hanzi Filipič. Izpostavil je, da ga je knjiga prevzela zaradi lika avtorja, ki je veliko delal, bil globoko veren, tudi precej navihan, predvsem pa, ker je odpustil tistim, ki so jih pregnali v Nemčijo. Takrat, ko je bila družina izseljena in sta z ženo šla v dolino, sta se zaobljubila, da če le bo mogoče, se bosta uprla nacistični strahovladi. Pa še nekaj je bilo »človeku z velikim srcem«, kakor ga je označil Hanzi Filipič, v življenju pomembno: Janez Gallob po vojni ni vračal hudega s hudim, znal je odpustiti.

Line so ostale odprte Prvič je nekaj spominov Janez Gallob objavil leta 1983 v Vestniku koroških partizanov. »Leta 1988 je teta Slavka poskrbela za prevod v nemščino,« je poudaril Marko Gallob, ki je prikupno in zanimivo vodil skozi večer in tudi bral odlomke iz knjige. Opozoril je še na dokumentacijo Trupijeve domačije »Line so ostale odprte« Tanje Koren-Zwitter za ORF.

Marko Gallob je večer začel s koncem knjige. »Te dedijeve zadnje vrstice so povzetek izpovedi, ki jo beremo med vrsticami v vsej knjigi.« Takole je zaključil svojo knjigo Ja-

Marko Gallob je predstavil knjigo svojega starega očeta. Iz nje je prebral nekaj odlomkov v obeh deželnih jezikih. O zgodovinskem ozadju partizanstva v teh krajih je spregovoril Marjan Linasi. GOTTHARDT

nez Gallob: »Naj bo napisanih še nekaj vrstic – ne iz sovraštva, še manj iz jeze, ampak na ljubo resnici. Za časa partizanstva smo imeli precej žena in mater, ki so za partizane prale, šivale, pletle nogavice in rokavice, pekly kruh in smo jih imenovali ‚Naše mamice‘. Nekaj let po osamosvojitvi, ko je šlo za okrevališča, pa so jih ugledni tovariši imenovali ‚Stare babe‘. /.../ Gospod Ivan Lučovnik so nas v šoli svarili pred lažnim in obrekovalnim jezikom. Lažniv in obrekovalni jezik je nevarnejši kot najostrejši meč. Meč lahko uniči človeško truplo, lažnivi obrekovalni jezik pa uniči dušo posameznika, ja, celo duše celih družin.«

Pregon in vrnitev V knjigi, ki ima na koncu posebej bogat dokumentacijski fotografski del, so zapisani spomini Janeza Galloba. V knjigi sami, ki je dosledno dvojezična (levo slovensko, desno nemško) opisuje Janez Gallob Trupijevo kmetijo na severnem pobočju Karavank pod Trupijeviom pol-

dnem (Techantinger Mittagkogel, 1931 m), spominja se mladosti, zasedbe Avstrije, kako se je vrnil iz vojaške službe, pregona Trupijeve družine aprila 1942 in vrnitve po treh mesecih iz pregnanstva. Nato posveča pozornost partizanski dobi in svojo pot v partizane.

Da ne gre v pozabo Pa na koncu predstavitve knjige začnimo v knjigi na prvih straneh. Tam je napisal uvod Marjan Linasi, dolgoletni raziskovalec koroškega partizanstva. V tem uvodu našteva vse objave, da je bilo na Koroškem objavljenih nekaj zapisov upora proti nacizmu in vsaka nova objava je posebej dragocena predvsem zato, »ker dogodki bodo šli v pozabo, če jih ne bomo s takimi posegi, kot je knjižna objava, iztrgali pozabi.«

Na eni prvih straneh beremo tudi predgovor sina Lojza Galloba, ki ga je napisal samo nekaj dni pred svojo nenadno smrtjo: »Ko je bilo 8. maja 1945 vojne konec, smo se vsi živi vrnili k Trupiju in treba je bilo še enkrat začeti znova. Moj oče je vsem tistim, ki so nas spravili v Nemčijo, odpustil in je vedno rekel: Vojne je konec, začenja se novo življenje.« vg